

прив'язок. Ключовими перспективами розвитку є повна цифровізація нотаріальних дій та синхронізація Спадкового реєстру України з європейськими системами, що забезпечить безперервність цивільного обороту та реалізацію принципів справедливості й універсального правонаступництва для мільйонів українців, незалежно від їхнього місця перебування. Водночас напрацьований Україною досвід захисту майнових прав у зонах збройного конфлікту є унікальним внеском у розвиток міжнародного приватного права.

**Список використаних джерел:**

1. Рудко, Б. Б. «Трансформація нотаріату в умовах воєнного стану та цифровізації: сучасні виклики та європейські орієнтири розвитку». *Legal Bulletin*. 2026. № 1. С. 70-76.
2. Матвієнко Я., Римарчук Р. Спадкове право як складова цивільного права: теоретико-правовий аспект. *Юридичні науки*. 2026. Вип. 1 (2). С. 234–247.
3. Кучерявенко О. В. Спадкові права в Україні та ЄС: порівняльний аналіз. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Вип. 92, ч. 1. С. 341–347.
4. Регламент (ЄС) № 650/2012 Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання та виконання рішень... та про створення Європейського свідоцтва про спадщину. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/UA/TXT/?uri=CELEX:32012R0650> (дата звернення: 03.05.2026).

**КОВТУН Денис Олександрович,**

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра навчально-наукового інституту поліцейської діяльності  
Національна академія внутрішніх справ,  
м. Київ

**Науковий керівник:**

**МИРОНЕНКО Валентина Петрівна,**

кандидат юридичних наук, професор,  
доцент кафедри цивільного права та процесу  
Національна академія внутрішніх справ,  
м. Київ

## **ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИПЛАТ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'ЯМ З ДІТЬМИ**

Соціальний захист сімей з дітьми є одним із пріоритетних напрямів державної політики, оскільки саме сім'я виступає основним осередком суспільства та забезпечує відтворення населення і розвиток держави. Відповідно до Конституції України сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Крім того, Конституція гарантує кожному право на соціальний захист, що включає отримання соціальних виплат і допомоги у випадках, передбачених законом.[1]

Необхідно зазначити, що в умовах соціально-економічних трансформацій та воєнного стану в Україні особливого значення набуває ефективне правове регулювання виплати соціальної допомоги сім'ям з дітьми, що спрямоване на забезпечення належного рівня життя та підтримку найбільш вразливих категорій населення.

Правове регулювання виплат соціальної допомоги сім'ям з дітьми здійснюється на підставі Конституції України, яку ми раніше зазначили, Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» № 2811-ХІІ від 21.11.1992 року, який в свою чергу є ключовим нормативно-правовим актом у даній сфері, відповідно до цього Закону, державна допомога сім'ям з дітьми є формою соціального забезпечення, що гарантується державою. Також дані соціальні допомоги регулюються підзаконними нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, зокрема постановою КМУ від 27.12.2001 № 1751, цей акт деталізує процедуру звернення за допомогою, перелік необхідних документів, строки розгляду заяв та порядок здійснення виплат. [2;3]

Варто зазначити, що важливе значення для розуміння сутності такої соціальної допомоги мають наукові підходи. Зокрема, українська дослідниця Є. П. Яригіна зазначає, що соціальне забезпечення сімей з дітьми є складовою загальної системи соціального захисту населення та охоплює комплекс правових, економічних і організаційних заходів, спрямованих на підтримку сім'ї як базового соціального інституту [4]. Такий підхід підкреслює необхідність системного та комплексного правового регулювання цієї сфери.

Законом передбачено різні види державної допомоги сім'ям з дітьми, серед яких: допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, допомога при народженні дитини, допомога при усиновленні, допомога на дітей під опікою чи піклуванням, а також допомога самотніми матерями [2]. Таке різноманіття форм допомоги свідчить про комплексний характер державної підтримки.

Порядок призначення допомоги передбачає подання заяви до уповноважених органів соціального захисту населення разом із відповідними документами. Рішення про призначення приймається у встановлені строки, після чого здійснюється виплата допомоги [3].

Виплата державної допомоги здійснюється, як правило, щомісячно, а фінансування таких виплат забезпечується за рахунок коштів державного бюджету України [3]. Це гарантує стабільність і безперервність соціальної підтримки сімей з дітьми.

В умовах сучасного розвитку держави особливого значення набуває вдосконалення механізму надання соціальної допомоги. Зокрема, спрощуються процедури отримання допомоги, впроваджуються електронні сервіси, що сприяє підвищенню ефективності функціонування системи соціального забезпечення [5].

Науковці також наголошують на необхідності підвищення адресності соціальної допомоги та забезпечення її справедливого розподілу залежно від реальних потреб сімей [6]. Це дозволяє більш ефективно використовувати бюджетні кошти та підвищувати рівень соціального захисту.

Підсумовуючи вищевикладене, правове регулювання виплати соціальної допомоги сім'ям з дітьми в Україні є комплексним і багаторівневим. Воно включає норми Конституції, законів та підзаконних актів, що разом забезпечують належний

рівень соціального захисту сімей. Подальший розвиток цієї сфери має бути спрямований на підвищення ефективності, доступності та справедливості системи соціальної допомоги.

***Список використаних джерел:***

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 № 2811-ХІІ : станом на 1 січ. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>
3. Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми : Постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 № 1751 : станом на 11 лют. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1751-2001-п#Text>
4. Яригіна Є. П. Соціальне забезпечення сімей з дітьми: міжнародний досвід та українська модель : монографія. – Харків : Моноліт, 2016. – 196 с.
5. Право соціального забезпечення України : підручник. За ред. О. М. Ярошенка. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 560 с.
6. Колодій А. М. Соціальне право України : навч. посіб. Київ : Алерта, 2019. 312 с.

**КОЛІНКО Ігор Олександрович,**  
кандидат юридичних наук  
доцент кафедри оперативно-розшукової  
діяльності та національної безпеки  
Національна академія внутрішніх справ,  
м. Київ

## **ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

У сучасних умовах соціально-економічної трансформації суспільства, глобалізаційних викликів та зростаючих вимог до ефективності державного управління питання публічного управління у сфері економічного розвитку набуває особливої актуальності. Економічне зростання виступає не лише основою добробуту населення, а й ключовим чинником стабільності держави, її конкурентоспроможності на міжнародній арені. Саме тому публічне управління, як система взаємодії органів влади, інститутів громадянського суспільства та бізнес-середовища, повинне забезпечувати створення сприятливого середовища для сталого економічного розвитку. Оцінка економічного розвитку потребує системного аналізу не лише економічних, але й соціальних показників. Сучасні концепції підкреслюють важливість сталості, інклюзивності та людського потенціалу як ключових чинників розвитку. Це створює передумови для формування ефективної державної політики, спрямованої на підвищення якості життя населення та конкурентоспроможності економіки [1].